

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

gyszám:

1/2016

2016 SZEPT 3 J.

Ikt. sz.: 333/2016.

Kezelőiroda:

Melléklet:

2

db

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bek. c) pontja alapján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bek. a) pontjában foglalt hivatkozással

alkotmányjogi panaszt

nyújtom be:

1. Kezdeményezem, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, miszerint a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kjt-Vhr.) 39/K. §-a ellentétes az Alaptörvény

- B. cikk (1) bekezdésével: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

- XXIV. cikk (1) bekezdésével: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.”

- XXVIII. cikk (7) bekezdésével: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti.”

2. Mindezekre tekintettel kérem, hogy az Alkotmánybíróság a támadott rendelkezést a hatályba lépés napjára, 2016. július 30-ra visszamenőleg

semmisítse meg.

Indokolás

I.

A támadott rendelkezések

„39/K. § Az a Pedagógus I. fokozatba besorolt

- a) köznevelési intézményben pedagógus-munkakörben, pedagógiai szakértő, pedagógiai előadó munkakörben,
- b) nevelési-oktatói intézményben pedagógus szakképzettséggel rendelkező nevelő-
oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben,
- c) a Gyvt. hatálya alá tartozó intézményben pedagógus munkakörben
foglalkoztatott személy, akinek 2016. szeptember 1-jén a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig és az öregségi teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megszerzéséig hét év, vagy annál kevesebb ideje van hátra, vagy öregségi nyugdíjra jogosult, 2017. január 1-jén Pedagógus II. fokozatba és a Kjt. alapján közalkalmazotti jogviszonyban töltött időnek minősülő, továbbá a fizetési fokozat megállapításánál beszámítandó idő szerinti kategóriába kerül besorolásra, kivéve, ha korábban sikertelen minősítési eljárásban vett részt. Ez a rendelkezés alkalmazandó a 2017. január 1-jét követően létesített foglalkoztatási jogviszonyok esetén is.”

II.

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának joga, a személyes érintettség

1. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bek. c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezheti kivételesen az, akinek az Alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás.

2. A [REDACTED] len ügyben egyik tagja ... képviselőjében jár el. Az érintett a Kjt. VIII. rendelkezése alapján Pedagógus I. fokozatba van besorolva. Nevezettnek 2016. szeptember 1-jén a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hét évnél kevesebb ideje van hátra. Az Oktatási Hivatal a minősítési eljárását sikertelennek minősítette. Ebből adódóan nem alkalmazhatók reá nézve azok a rendelkezések, amelyek lehetővé tették a Pedagógus I. fokozatba besorolt, nyugdíj előtt álló pedagógusok minősítési eljárás nélküli besorolását a Pedagógus II. fokozatba.

3. A [REDACTED] ka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 272. § (7) bekezdése alapján járja el a vele tagsági jogviszonyban álló személyek képviselőjét az Alkotmánybíróság előtt.

III.

Az Alaptörvény-ellenesség részletezése

A jogállamiság sérelme

A támadott rendelkezés sérti az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdését: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

A támadott rendelkezés

- hatályba léptetése nem felel meg a jogszabály hatályba léptetésével szemben támasztott követelményeknek,
- a normavilágosság követelményének, továbbá
- a visszamenőleges hatályú szabályozás tilalmába ütközik.

A kellő idő hiánya

1. A támadott rendelkezés a 235/2016. (VII. 29.) Korm. rendelettel épült be a Kjt-Vhr. szövegébe. A kihirdetést követő napon, 2016. július 30-án hatályba is lépett. Ez a határidő nem vitathatóan elégtelen ahhoz, hogy a jogalkalmazók megismerjék és megértsék a benne foglaltakat. A módosító kormányrendelet egészét vizsgálva, a minősítési eljárás számos rendelkezése megváltozott. Az érintett körbe tartozóknak abban a kérdésben kell állást foglalniuk, hogy milyen továbblépési lehetőségük van annak következtében, hogy egy új, azonnal hatályba lépő rendelkezés alapjaiban változtatta meg a nyugdíjhoz közel állók minősítési rendszerét.

2. Az Alkotmánybíróság több alkalommal, így a 6/2013. (III. 1.) AB határozatában is foglalkozott ezzel a kérdéssel. Az Alkotmánybíróság kimondta, „az Alkotmánybíróság következetes joggyakorlata szerint jogállami követelmény, hogy a jogszabály hatályba lépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy kellő idő maradjon a jogszabály alkalmazására való felkészülésre. Az Alkotmánybíróság a jogszabályok kihirdetésével és hatályba lépésével kapcsolatos álláspontját a 28/1992. (IV. 30.) AB-határozatában foglalta össze. Ebben kimondta, hogy a hatályba lépés időpontjának meghatározásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő idő maradjon

- a) a jogszabály szövegének megszerzésére és áttanulmányozására;
- b) a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez;
- c) a jogszabállyal érintett személyek és szervek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire az önkéntes jogkövetés személyi és tárgyi feltételeiről való gondoskodáshoz.

3. A kellő idő hiányára történő hivatkozás szoros kapcsolatban áll a normavilágosság követelményével, nevezetesen a támadott rendelkezésnek azokkal az előírásaival, amelyek kizárják az automatikus átsorolás lehetőségéből azt, aki korábban sikertelen minősítési eljárásban vett részt. Ez a fogalom ugyanis utóbb került be a Kjt-Vhr-be, és rendelkezései a beépítését követően megváltoztak.

A normavilágosság követelményeinek sérelme

A törvény és a kormányrendelet "összeütközése"

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény [a továbbiakban: Köznev. tv.] megváltoztatta a pedagógus-munkakörben, pedagógiai szakértő, pedagógiai előadó munkakörben foglalkoztatottak illetményének, illetőleg munkabérének megállapítására vonatkozó szabályokat. E változás lényege, hogy bevezetett egy minősítési rendszert, melynek alapján minden pedagógust – függetlenül attól, hogy munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatják – a köznevelési törvényben meghatározott fokozatokba kell besorolni. Az új rend kialakításánál nem lehetett figyelembe venni a pedagógusok megszerzett szakmai tapasztalatait, meglévő diplomáit. 2013. szeptember 1-jén a legalább két éves szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus-munkakörben foglalkoztatottakat az első minősítés befejezéséig Pedagógus I. fokozatba kellett besorolni. A besorolás azzal a kötelezettséggel párosult, hogy a Pedagógus I. fokozatból - minősítési eljárás alapján és eredményeképpen - át kell lépni a Pedagógus II. fokozatba. Amennyiben e kötelezettségnek nem tesz eleget a pedagógus, foglalkoztatási jogviszonya a törvény erejénél fogva megszűnik.

2. Nem vonatkozott azonban a minősítési kötelezettség arra a pedagógus-munkakörben, pedagógiai szakértő, pedagógiai előadó munkakörben foglalkoztatottra, aki a 2013. szeptember 1-jétől számított tizedik tanév végéig eléri a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt. Igaz, ezek a pedagógusok az új besorolási szabályok alapján elvesztették mindazokat az előnyöket, amelyeket a korábbi besorolási rendben a besorolásnál figyelembe vehető második és további szakképzettség alapján, illetve a pedagógus-szakvizsga megszerzésével szereztek. Az érintettek nyugdíjba vonulásukig – leszámítva a két éves szakmai gyakorlattal sem rendelkezők besorolására szolgáló Gyakornoki fokozatot – a legalacsonyabb fokozatba sorolva láthatták el feladataikat. Ezért nyilván sokukban megvolt a szándék, hogy önként részt vesznek a minősítési eljárásban. [Köznev. tv. 97. § (20) bek., (21) bek.]

3. A támadott rendelkezés nem hozható összhangba a köznevelésről szóló törvénynek azokkal az előírásaival, amelyek meghatározott életkor után mentesítik a minősítési eljárásban való részvétel alól az érintettet. A mentesített személy saját elhatározása alapján bekapcsolódhat a minősítési eljárásba, azonban ennek elmulasztása, illetőleg sikertelensége nem járhat a foglalkoztatási jogviszony megszűnésének következményével. Bármilyen szankció alkalmazására pedig csak akkor kerülhet sor, ha az ismert volt a jelentkezést megelőzően. Az értelmezési nehézséget az okozza, hogy a sikertelen eljárás fogalom utólag került be a kormányrendeletbe, s ráadásul a beépítését követően meg is változott a szabályozás.

4. A köznevelésről szóló törvény meghatározza a pedagógus minősítés rendszerének feladatmegosztását. A pedagógusok minősítő vizsgáját és minősítési eljárását az Oktatási Hivatal szervezi. A pedagógus tevékenységét azonban nem az Oktatási Hivatal értékeli, hanem egy e célra létrehozott bizottság. Az Oktatási Hivatal érdemi döntés meghozatalára nem kapott törvényi felhatalmazást. A Kjt-Vhr. időközi módosításai azonban elvonták a bizottság döntési jogosítványait és átadták az Oktatási Hivatalnak. [Köznev. tv. 64. § (6) bek., (9) bek.]

5. Az Alkotmánybíróság több határozatában is foglalkozott a normavilágosság követelményével, mint a jogbiztonság elengedhetetlen részével. A 43/2012. (XII. 20.) AB határozat összefoglalta az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlatát, értelmezését: „A jogállam minőségének nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. (...) Az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” A minősítési eljárás rendelkezéseinek többszöri átírása, gyökeres megváltoztatása, az újabb és újabb rendelkezések azonnali hatályú hatályba léptetése, a már folyamatban lévő ügyekre történő kiterjesztése azzal a következménnyel jár, hogy az érintettek képtelenek megismerni és megérteni, mely időpontban, milyen előírások alapján kell dönteniük, eljárniuk. Különösen súlyossá teszi a helyzetet, hogy a minősítési eljárás lényegét nem is jogszabály, hanem jogon kívüli eszköz – Kjt-Vhr. 9. § (6) bek. – „szabályozza. Ez az útmutató is az elmúlt időszakban több alkalommal megváltozott.

Az értelmezési zavarokat okozó változások bemutatása

1. Az „eredeti állapot” bemutatása

a) Az eredeti, 2013. augusztus 30-án megjelent rendeleti szövegből még annyit lehetett megállapítani, hogy a minősítési eljárás eredményeként a minősítő bizottság „megfelelt” vagy „újabb minősítés szükséges” döntést hozott. [Kjt-Vhr. 3. § (2) bek.]

b) Kiolvasható még az is, hogy a pedagógus a jelentkezéssel egyidejűleg feltölti a portfólióját az OH által kialakított és üzemeltetett informatikai rendszerbe. A minősítési eljárás során a minősítő bizottság áttekinti és értékeli a portfóliót és a többi dokumentumot. A pedagógus „megfelelt” minősítést akkor kaphatott, ha az értékelés alapján legalább hetvenöt százalékot ért el. [Kjt-Vhr. 3. §, 10-12. §]

c) A minősítési eljárás eredményeként a minősítő bizottság a következő döntéseket hozhatja: „Megfelelt” vagy „Újabb minősítés szükséges”. A megismételt minősítési eljárás eredményeként a következő döntések hozhatók: „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg”. [Kjt-Vhr. 3. §, (1)-(4)]

d) Az átmenetet meghatározó rendelkezések nem utalnak azokra a lehetőségekre, amelyekkel a minősítésre nem kötelezettek élhetnek. A megjelent rendelkezések a kötelező minősítési rendet kívánták beindítani:

- A 2013. szeptember 1-jén Pedagógus I. fokozatba besorolt, több mint nyolc év szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus minősítési eljárása során 2013. szeptember 1. és 2018. június 30. között a 3. § (1) bekezdésében meghatározott, a minősítési eljárásra történő jelentkezéshez szükséges szakmai gyakorlat időtartamára vonatkozó szabályt nem kell alkalmazni. A 2013. szeptember 1-jén Pedagógus I. fokozatba besorolt, több mint nyolc év szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus először 2014-ben kezdeményezheti a minősítési eljárást.

- A pedagógus-szakvizsgával és tizennyévi év szakmai gyakorlattal rendelkező pedagógus 2014. április 30-áig kérelmezheti a Pedagógus II. fokozatba 2015. január 1-jével történő besorolását. A kérelem alapján a besorolás további feltétele, hogy a pedagógus 2014. április 30-áig feltöltse portfólióját a miniszter által kijelölt, az OH által kialakított és üzemeltetett informatikai támogató rendszerbe. A Pedagógus II. fokozatba be kell sorolni azt, akinek a portfóliója tartalmazza a 8. §-ban foglaltakat. Az eljárást az OH szervezi.

- A 2015. január 1-jén ideiglenesen Pedagógus II. fokozatba besorolt pedagógus legkésőbb 2018. december 31-éig a 3. § szerinti minősítési eljárásban köteles részt venni. Ha erre a megjelölt időpontig nem kerül sor, a Pedagógus II. fokozatba való ideiglenes besorolását elveszti, és 2019. január 1-jétől újra Pedagógus I. fokozatba kell besorolni. [Kjt-Vhr. 36. § (2)-(4) bek.]

e) Az eredeti kormányrendelet nem tartalmaz előírást a nyugdíjhoz közel álló pedagógusokra, és nem alkalmazza a sikertelen minősítési eljárás értékelési fogalmát. Azt a következtetést, miszerint az eljárás alóli mentesség megszűnik, ha valaki önként jelentkezik az eljárásra, nem lehetett kiolvasni a joganyagból. Ennek kimondására egyébként kormányrendelet nem is alkalmas.

A 2015. április 17. utáni helyzet bemutatása

a) Ezzel a rendelettel, 2015. április 17-ei hatályba lépéssel, visszamenőleges hatállyal került be a kormányrendeletbe, hogy a pedagógus a jelentkezés évének november 30. napjáig feltölti a portfólióját az OH által működtetett informatikai támogató rendszerbe. Ha a pedagógus e határidőre nem tölti fel portfólióját, az OH - minősítő bizottság kirendelése nélkül - állapítja meg a minősítő vizsga, a minősítési eljárás sikertelenségét, és kiállítja erről a tanúsítványt. Ha a portfólió feltöltése nem teljes körűen történt meg, azonban a szakmai önéletrajz, az eredetiségnyilatkozat – ha szükséges –, az intézményvezetői munkáltatói igazolás, a pedagógust foglalkoztató intézmény intézményi környezetének rövid bemutatása, a szakmai életút értékelése, valamint a nevelő-oktató munka alapidokumentumai hiánytalanul feltöltésre kerültek, a minősítő bizottság elnökének felszólítására a portfólióvédést megelőző

huszonötödik és huszadik nap között lehetősége van a pedagógusnak a hiányzó dokumentumokat pótolni. Ha ezen dokumentumok bármelyike ismételten nem vagy hiányosan kerül feltöltésre, akkor az OH - minősítő bizottság kirendelése nélkül - állapítja meg a minősítő vizsga, a minősítési eljárás sikertelenségét és kiállítja erről a tanúsítványt.

b) A 89/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet, 2015. április 17. hatályba lépési nappal, visszamenőleges hatállyal előírta, hogy az a pedagógus, aki a 2015. évi minősítési eljárásra jelentkezett, de 2014. november 30-áig nem töltötte fel a portfólióját az OH által működtetett informatikai támogató rendszerbe, az a módosító rendelet hatályba lépését követő harmincadik napig eleget tehet ennek a kötelezettségének. Ha a pedagógus e határidőre nem tölti fel portfólióját, az OH minősítő bizottság kirendelése nélkül állapítja meg, hogy a minősítési eljárás sikertelen. Ugyancsak így jár el az OH, ha a portfólió feltöltése nem teljes körű, és a minősítő bizottság elnökének felszólítására a portfólióvédést megelőző huszonötödik és huszadik nap között a pedagógus a hiányzó dokumentumokat nem pótolja. Az új rendelkezésekből megállapítható, hogy az Oktatási Hivatal tanúsítványt állít ki a minősítési eljárás sikertelenségéről akkor is, ha a pedagógus a díjfizetési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, vagy a portfóliót vagy a pályázatot nem töltötte fel, vagy a hiánypótlásra való felhívásnak nem tett eleget, illetve a bíráló bizottság megállapította, hogy a pedagógus az eredetiségnyilatkozatban vállalt kötelezettségét megsértette. [Kjt-Vhr. 11. § (8) bek., 39/B. § (2) bek.]

c) Az eredetiségnyilatkozat ekkor jelenik meg a kormányrendeletben.

d) A kormányrendelet ebben az időszakban még jogorvoslati eljárásra történő rendelkezéseket nem tartalmazott. [Kjt-Vhr. 11. § (8) bek.]

e) A rendelkezéseket a 235/2016. (VII. 29.) Korm. rendelet módosította 2016. július 30-i hatályba lépéssel, visszamenőleges hatállyal.

A 2015. szeptember 9. utáni helyzet bemutatása

a) A pedagógusok előmeneteli rendszeréről szóló kormányrendelet minősítési eljárásra vonatkozó előírásait gyökeresen változtatta meg a 249/2015. (IX. 8.) Korm. rendelet, amely 2015. szeptember 9-én visszamenőlegesen lépett hatályba. Ez a módosítás újrafogalmazta a portfólió tartalmát, a minősítési eljárásra történő jelentkezés rendjét, a minősítési eljárás lebonyolítását. Itt jelent meg először egyértelműen a nem kötelező minősítési eljárásban való részvételre jelentkező pedagógus minősítési tervbe való felvételének lehetősége. Ez a módosítás tette lehetővé a panasz eljárás lefolytatását a minősítő bizottság döntéseivel összefüggésben. Ez a módosítás vezette be azt is, hogy az első minősítési eljárás minden esetben díjtalan.

b) E módosítással került be a kormányrendeletbe, hogy a minősítési eljárást meg kell szüntetni, ha a pedagógus jogszabályi feltételek hiányában nem szerepelhetett volna minősítési tervben, vagy nem felel meg a foglalkoztatás jogszabályi követelményeinek. Továbbá, ha a pedagógus díjfizetési kötelezettségeinek határidőben nem tett eleget, vagy a portfólióját nem vagy hiányosan töltötte fel, és a hiánypótlásnak nem tett eleget, vagy az eredetiségnyilatkozatban vállalt kötelezettségeit megszegte. Az Oktatási Hivatal megállapíthatta a minősítési eljárás sikertelenségét, ugyancsak visszamenőlegesen alkalmazva ezeket az előírásokat. Nincs szó arról, hogy a megszüntetésről és a sikertelenségről tanúsítványt kell kiállítani. Ez azért lényeges, mivel a tanúsítvány kiadásával záruló minősítési eljárás sikertelensége esetén van lehetőség panasszal élni. Így az Oktatási Hivatal döntése elleni jogorvoslati eljárás lehetősége nem olvasható ki a kormányrendeletből.

c) Tovább bővült a sikertelen eljárás Oktatási Hivatal általi megállapításának lehetősége, anélkül, hogy a jogorvoslat kérdése rendeződne. Az új rendelkezések szerint a minősítő vizsgát, a minősítési eljárást meg kell szüntetni, ha

a) az OH vagy a minősítő bizottság az eljárás bármely szakaszában észleli, hogy a pedagógus a jogszabályi feltételek hiányában nem szerepelhetett volna a minősítési tervben, vagy a pedagógus munkakörben való foglalkoztatás jogszabályi követelményeinek nem felel meg,

b) a pedagógus a jelentkezést a 10/A. § (2) bekezdése alapján, legalább két hónapja folyamatosan fennálló keresőképtelenségére tekintettel visszavonta,

c) a foglalkoztatási jogviszony szünetelése meghaladta a hat hónapot,

d) a pedagógus foglalkoztatási jogviszonya a minősítő vizsga, vagy a minősítési eljárás személyes megjelenését igénylő eseményét megelőzően, - a pedagógus munkakörben történő további foglalkoztatás céljából történt áthelyezés esete kivételével - megszűnt,

e) a pedagógus a díjfizetési kötelezettségének határidőben nem tett eleget,

f) a pedagógus a portfóliót nem töltötte fel vagy a hiánypótlásra való felhívásnak határidőben nem tett eleget, vagy

g) a minősítő bizottság megállapította, hogy a pedagógus a portfólió részét képező eredetiségnyilatkozatban vállalt kötelezettségét megsértette.

(2) Az OH az (1) bekezdés a) pontjában, valamint e)-g) pontjában foglalt esetben a minősítő vizsga, minősítési eljárás sikertelenségét állapítja meg.

(3) A megszüntetésről az OH az informatikai rendszeren keresztül, a döntés okának megjelölésével haladéktalanul értesíti a pedagógust és az intézményvezetőt. [Kjt-Vhr. 12/C. §]

A 2016. szeptember VII. 30. utáni helyzet bemutatása

Ismét változott a sikertelen eljárás szabályozása. A minősítő vizsgát, a minősítési eljárást, valamint a bírálati eljárást meg kell szüntetni, ha

a) az OH vagy a minősítő, illetve bírálati bizottság az eljárás bármely szakaszában észleli, hogy a pedagógus a jogszabályi feltételek hiányában nem szerepelhetett volna a minősítési tervben - ideértve azt az esetet is, ha a vezetői, magasabb vezetői feladatok ellátáshoz kapcsolódó programot megvalósítani kívánó pedagógus vezetői, magasabb vezetői megbízása az eljárás alatt bármely okból megszűnik -, vagy a pedagógus munkakörben való foglalkoztatás jogszabályi követelményeinek nem felel meg,

b) a pedagógus a nem kötelező minősítési, bírálati eljárásra történt jelentkezését - a 10/A. § (2) bekezdése alapján, legalább két hónapja folyamatosan fennálló keresőképtelenségére vagy hozzátartozója tartós ápolására hivatkozással - visszavonta,

c) a foglalkoztatási jogviszony szünetelése meghaladta a hat hónapot, kivéve minősítő vizsga és kötelező minősítési eljárás esetén, vagy

d) a pedagógus foglalkoztatási jogviszonya a minősítő vizsga vagy a minősítési, bírálati eljárás személyes megjelenését igénylő eseményét megelőzően - a pedagógus munkakörben történő további foglalkoztatás céljából történt áthelyezés esete kivételével -, megszűnt.

(2) Az OH tanúsítványt állít ki a minősítő vizsga, minősítési eljárás, bírálati eljárás sikertelenségéről akkor is, ha

a) a pedagógus az eljárási díjfizetési kötelezettségének határidőben nem tett eleget,

b) a pedagógus a portfóliót vagy a pályázatot nem töltötte fel vagy - portfólió esetén - a hiánypótlásra való felhívásnak határidőben nem tett eleget, vagy

c) a minősítő vagy a bírálati bizottság megállapította, hogy a pedagógus a portfólió, pályázat részét képező eredetiségnyilatkozatban vállalt kötelezettségét megsértette. [Kjt-Vhr. 12/C. §]

Összegezés

a) Jól érzékelhetően a minősítési rendszer szabályai annyit és oly módon változtak meg, hogy kideríthetetlen, mikor és milyen jogcímen vált sikertelenné a minősítési eljárás. Minden módosítással újabb jogcímek kerültek be a lehetséges okok közé. A sikertelen eljárás kapcsán hozott döntés elleni jogorvoslat kérdése tisztázatlan a jelenlegi hatályos szöveg szerint is. Nehezen értelmezhető, hogy az Oktatási Hivatal által mely esetekben kell tanúsítványt kiállítani, és amelyek esetekben nem kell tanúsítványt kiállítania.

b) A tanúsítvány mint döntési forma sincs tisztázva, hiszen nem állapítható meg, hogy az érintett milyen jogorvoslattal élhet egy hivatal által, tanúsítvány formájában meghozott döntés ellen. A tanúsítvány mint forma, nem tartalmazhatja azokat a garanciális kellékeket, amelyekkel rendelkeznie kell minden hivatal által kibocsátott döntésnek, különösen akkor, ha annak olyan következményei vannak, mint a sikertelen eljárást megállapító tanúsítványnak.

c) A bemutatott joganyagból megállapítható az is, hogy a sikertelenség megállapítására sor kerülhetett „értésítés” formájában is. Ez még kevésbé értelmezhető, mint a tanúsítvány kiállítása.

A visszamenőleges hatály tilalmába ütközés

a) A támadott rendelkezés utólag szankcionál egy olyan eljárást, amelynek következményei nem voltak ismertek az érintett előtt akkor, amikor jelentkezett a minősítési eljárásra. Az automatikus átsorolásból történő kizárás mint jogkövetkezmény, akkor fűződhetne a sikertelen minősítési eljáráshoz, ha az érintett – az egyébként vitatható – sikertelenség bekövetkeztekor tisztában lett volna azzal, hogy milyen következményei lehetnek az Oktatási Hivatal által meghozott döntésnek, illetve kibocsátott tanúsítványnak. Amennyiben ezeknek az információknak a birtokában az érintett nem tesz meg minden tőle telhetőt, hogy a minősítési eljárás sikerrel járjon, helye lehet annak, hogy ehhez a magatartáshoz jogkövetkezmény kapcsolódjon.

b) Az Alkotmánybíróság a 365/B/1998. AB határozatában hívta fel a figyelmet arra, lehetséges, hogy egy jogszabály formális, jövőre nézve történő hatályba léptetése ellenére az érintettek számára tartalmában visszamenőleg állapít meg kötelezettséget, vagy hozza őket hátrányosabb helyzetbe.

A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határon belül intézzék.”

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése akként rendelkezik: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti.”

a) Jelen szabályozás kapcsán az Alkotmánybíróság 19/2015. (VI. 15.) AB határozatában kifejtett indokokra lehet támaszkodni. Az Alkotmánybíróság az itt említett határozatában mutatott rá arra, hogy a tisztességes eljárás alkotmányos követelményéből következik a bírói

jogvédelem lehetősége. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanis a tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja az alkotmányszövegben kifejezetten nem nevesített bírósághoz fordulás jogát.

b) A támadott rendelkezés nem nyújt lehetőséget ahhoz, hogy az érdekelt vitassa a kizáró feltétel fennállását. A támadott rendelkezés a visszamenőleges hatályú szabályozás tilalmának megszegésére vonatkozó megállapításban kifejtettek szerint egy pontosan körül nem határolható döntés megkérdőjelezhetetlenségére építve zár ki a feltétel nélküli átsorolás lehetőségéből olyan személyeket, akik más feltételek alapján egyébként jogosulttá válnának arra, hogy e megoldás hatálya alá tartozzanak.

IV.

Tiszte

Kérem, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasznak adjon helyt, és a megtámadott rendelkezéseket visszamenőleges hatállyal semmisítse meg.

Budapest, 2016. szeptember 29.

A meghatalmazottak képviseletében:

